

Аналітична довідка про роботу
Старокостянтинівського інклюзивно-ресурсного центру за 2021 рік

На виконання Постанови Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 року №545 «Про затвердження Положення про інклюзивно-ресурсний центр» та рішення сесії Старокостянтинівської міської ради № 26/29/VII від 11 липня 2018 року був створений Старокостянтинівський інклюзивно-ресурсний центр (далі ІРЦ).

Центр розташований за адресою: Хмельницька обл., м.Старокостянтинів, вул. Довженка, 3, к.1.

Відповідно до вимог законодавства центр зареєстровано в ЄДР, виготовлено печатку, розроблено ряд внутрішніх документів, серед яких посадові інструкції.

Діяльність центру забезпечують директор та фахівці (консультанти): вчитель-логопед, вчитель-дефектолог, 2 практичних психолога. Всього задіяно в роботі 5 штатних одиниць.

Головне завдання інклюзивно-ресурсного центру є забезпечення системного кваліфікованого супроводу дітей з особливими освітніми потребами протягом всього навчання від 2 до 18 років шляхом проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини, надання психолого-педагогічних послуг, моніторингу динаміки розвитку дітей з особливими освітніми потребами шляхом взаємодії з їх батьками (законними представниками) та закладами освіти, в яких вони навчаються.

У центрі облаштовано кабінети: директора, вчителя-логопеда, практичного психолога. Загальна площа приміщень складає 105 м².

Кабінети оснащені сучасними меблями та мультимедійним та комп'ютерним обладнанням.

У зв'язку зі збільшенням території обслуговування значно збільшилась кількість дітей:

Рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік
Кількість дітей від 2 р до 18 р	6934	6644	9177

Інклюзивно-ресурсним центром ведеться реєстр дітей, які пройшли комплексну психолого-педагогічну оцінку і перебувають на обліку в ІРЦ:

Рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік
Кількість дітей, які перебувають на обліку в ІРЦ	373	380	433
З них: дошкільного віку	343	331	344
шкільного віку	30	49	89

У 2021 році на обліку в ІРЦ перебуває 433 дитини з особливими освітніми потребами. З них:

- 1 дитина з порушення зору;
- 6 дітей з порушенням слуху;
- 7 дітей з порушенням опорно-рухового апарату;
- 305 дітей з порушенням мовлення;

21 дитина з розладами аутистичного спектру;
 28 дітей із затримкою психічного розвитку;
 60 дітей з інтелектуальними порушеннями (53 – легкого ступеня, 7-
 помірного ступеня);

5 дітей зі складними порушеннями розвитку.

Кожна дитина внесена в електронну базу і на кожну дитину заведена особова справа.

Ефективна допомога, яка включає в себе корекцію розвитку, неможлива без ретельної комплексної діагностики. У своїй роботі фахівці Центру застосовують сучасні міжнародні сертифіковані діагностичні методики для комплексної оцінки різних сфер розвитку дитини від 2 до 18 років, серед яких методики WISC-IV, LEITER-3, CONNERS-3, PEP-3, CASD. Дані методики розроблені спеціально для дітей з особливими освітніми потребами, сертифіковані та адаптовані для України.

За рекомендаціями фахівців ІРЦ та заявами батьків, з метою реалізації права дітей з особливими освітніми потребами на освіту за місцем проживання, їх соціалізації та інтеграції в суспільство, залучення батьків до освітнього процесу, в закладах освіти громади організовано інклюзивне навчання:

Заклад освіти	2019-2020н.р.	2020-2021н.р.	2021-2022н.р.
	к-сть дітей	к-сть дітей	к-сть дітей
ЗОШ І-ІІІ ст.№4	7	10	11
ЗОШ І-ІІІ ст.№3	1	5	5
ЗОШ І-ІІІ ст.№7	1	1	-
Ліцей	-	3	5
НВК	1	1	2
Великомацевицький НВК	-	1	2
Григорівська ЗОШ	-	1	1
Веснянська ЗОШ	-	-	1
Загальна кількість дітей в ЗЗСО	10	22	27
ДНЗ №1 «Теремок»	-	1	3
ДНЗ №3 «Сонечко»	-	2	3
ДНЗ №5 «Чебурашка»	1	4	5
ДНЗ №6 «Зіронька»	-	-	2
ДНЗ №7 «Золотий ключик»	-	-	4
ДНЗ №8 «Калинонька»	2	8	8
ДНЗ №9 «Малятко»	-	-	1
Воронковецький ДНЗ	-	-	2
Загальна кількість дітей в ЗДО	3	15	28

Індивідуальним навчанням охоплено 36 дітей з особливими освітніми потребами.

Організовано інклюзивне навчання для 10 дітей з особливими освітніми потребами у гуртках Станції юних техніків.

Гуртківці випробовують себе в різних видах діяльності та обирають для себе напрям, який їм найбільш цікавий:

гурток автотехнічного моделювання відвідують 3 дитини з особливими освітніми потребами з різними нозологіями (інтелектуальні порушення, порушення опорно-рухового апарату та затримка психічного розвитку);

гурток початкове технічне моделювання відвідують 4 дитини (2 дітей з інтелектуальними порушення, 1 дитина з порушенням опорно-рухового апарату та 1 дитина з раннім аутистичним спектром);

гурток геометричне моделювання відвідують 2 дитини (дитина із синдромом Дауна та дитина із затримкою психічного розвитку);

гурток технічний дизайн відвідує дитина з порушенням слуху.

Адміністрація та керівники гуртків створили умови для творчого розвитку кожної дитини з особливими потребами, надали можливість реалізувати свої творчі досягнення, підвищити самооцінку та розвивати самостійність та життєтворчість.

За звітний період до штатів закладів загальної середньої освіти введено 20 посад асистента вчителя та до штатів закладів дошкільної освіти - 16 посад асистента вихователя.

Важливим аспектом діяльності ІРЦ є надання консультацій батькам.

Рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік
Кількість консультацій, наданих батькам	436	1184	891

У ході консультування батьки отримали інформацію з приводу проведення комплексної оцінки та виявлення освітніх потреб, визначення подальшого освітнього маршруту, надання корекційно-розвиткової допомоги дітям.

Інклюзивна освіта передбачає створення рівних умов для навчання і соціалізації кожної дитини, проте організація такої роботи вимагає від освітнього закладу та його педагогів ґрунтовних теоретичних знань і володіння дієвими практичними прийомами.

Фахівці ІРЦ є учасниками команд психолого-педагогічного супроводу у закладах освіти. Систематично надавали рекомендації щодо створення та моніторингу індивідуальних програм розвитку (ІПР) кожної дитини. Командою ІРЦ розроблено методичні рекомендації, брошури, пам'ятки.

Проведено консультування педагогічних працівників з питань раннього виявлення та надання своєчасної психолого-педагогічної допомоги дітям з особливими освітніми потребами, діяльності ІРЦ, забезпечення психолого-педагогічної та навчально-корекційної підтримки учнів освітніх закладів.

Рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік
Кількість консультацій, наданих педагогічним працівникам	789	1077	646

Також фахівцями інклюзивно-ресурсного центру надано психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги дітям з особливими освітніми потребами.

Рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік
Кількість корекційних занять	1425	1114	967

Всі діти з особливими освітніми потребами забезпечені психолого-педагогічними та корекційно-розвитковими послугами. Заклади освіти громади укомплектовані посадами практичних психологів. У зв'язку з великою кількістю дітей з особливими освітніми потребами, які потребують корекції порушень усного та писемного мовлення до штату загальноосвітній школі І-ІІІ ступенів №4 введено 1 ставку вчителя-логопеда.

На базі закладів дошкільної освіти відкрито 18 груп спеціального призначення (логопедичних), де отримують корекційно-розвиткові послуги 305 дітей з порушенням мовлення.

Пріоритетним напрямком роботи ІРЦ є надання методичної допомоги педагогічним працівникам закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти, батькам або законним представникам дітей з особливими освітніми потребами щодо особливостей організації надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг таким дітям:

випущено порадики для педагогічних працівників та батьків, які беруть безпосередню участь у навчанні та вихованні дітей з ООП;

видано буклети: до всесвітнього дня осіб з порушенням мовлення, дітей із синдромом Дауна, осіб з ДЦП;

проведено професійні спільноти для педагогів інклюзивного та індивідуального навчання, асистентів закладів дошкільної та загальної середньої освіти.

Проведено семінари:

для вчителів інклюзивного навчання «Психолого- педагогічний супровід дітей з ООП»;

для асистентів вчителів та вчителів інклюзивних класів «Командна робота при супроводі дитини з ООП»;

для вчителів індивідуального навчання «Щодо критеріїв оцінювання учнів з ООП»;

тренінги для педагогічних працівників «Збереження та зміцнення психологічного здоров'я педагога»;

для вчителів та асистентів вчителів інклюзивних класів «Особливості роботи асистента вчителя в закладах освіти з інклюзивним навчанням»;

для педагогічних працівників «Діти з ООП. Правила взаємодії з ними».

Щоквартально випускається «Вісник Старокостянтинівського інклюзивно-ресурсного центру», де висвітлюються важливі питання щодо діяльності центру, напрямків корекційно-розвивальної роботи відповідно до нозологій, корисні інтернет ресурси та літературні джерела, які актуальні в роботі з особами з ООП.

Протягом 2021 року фахівці Центру тісно співпрацювали з керівниками закладів освіти, заступниками директорів з навчально-виховної роботи, медичними сестрами, вчителями індивідуального та інклюзивного навчання, асистентами вихователів/вчителів, практичними психологами, вчителями-логопедами, фахівцями ЦРЛ.

Фахівцями ІРЦ проведено святкові заходи для дітей з особливими освітніми потребами, присвячені Дню Матері, Дню Дитинства, святу Осені, Міжнародному дню осіб з інвалідністю, Дню святого Миколая, Нового року.

Організовано та проведено:

фестиваль-квест «Веселка дружби»;

міський фестиваль-конкурс «З любов'ю в серці» з прикладного та образотворчого мистецтва;

конкурс на кращий малюнок «Моя Україна» у двох вікових категоріях – 6-10 років та 11-15 років;

благодійну акцію «Подаруй іграшку другу»;

виставку творчих робіт «Веселі фантазії»;

година спілкування «Милосердя-краса душі», «Ти не один»;

книжкову виставку «Співчуття править світом».

Кожен учень має можливість відкрити свої таланти і втілити неперевершену фантазію, проявити оригінальність, естетику та втілити творчий задум.

Троє дітей з особливими освітніми потребами (з порушенням опорно-рухового апарату, з синдромом Дауна та порушенням слуху) взяли участь у Міжнародному фестивалі-конкурсі «Зірки тисячоліття».

Також вихованці ІРЦ долучились до онлайн конкурсу на кращу новорічну ялинку, виготовлену своїми руками, «Новорічна феєрія — 2022» (1 дитина з порушенням слуху та 2 дітей із затримкою психічного розвитку) .

Інклюзивно-ресурсний центр співпрацює із міським Кризовим центром. Фахівці інклюзивно-ресурсного центру долучились до Всеукраїнської акції «16 днів проти насильства», взяли участь у перегляді документального фільму про домашнє насильство «Розірви коло», провели годину спілкування з батьками та педагогами «Що ми розуміємо під насильством», створили інформаційний стенд «Захисти життя – зупини насильство!»

ІРЦ співпрацює із міськрайонною організацією Товариства Червоного Хреста України. Головою Товариства Зоєю Скакун проведено заняття для фахівців по наданню першої медичної допомоги.

Підвищення фахової майстерності для фахівців дуже важливе питання. За недовгий час функціонування інклюзивно-ресурсного центру педагогічними працівниками було набуто чималий багаж знань із спеціальної педагогіки та інноваційних технологій у роботі з дітьми з особливими потребами за допомогою різноманітного навчання, тренінгів, курсів в очному та онлайн форматі за такими напрямками:

- «Педагогічні підходи в роботі з дітьми, які мають аутичні розлади»;

- «Співпраця фахівців та батьків дитини з особливими освітніми потребами: основні засади ефективної роботи»;

- Розвиток імпресивного мовлення в дітей з інтелектуальними порушеннями»;
- «Участь батьків у організації інклюзивного навчання»;
- «Робота вчителів початкових класів з дітьми із ооп»;
- «Інклюзивне навчання та інклюзивна освіта»;
- «Написання висновків про комплексну оцінку та визначення потенційних можливостей дитини з ООП»;
- «Розвиток рухової імітації у дітей з особливостями розвитку як основа для формування мовленнєвого наслідування»;
- «Універсальні логопедичні вправи для покращення дикції школярів»;
- «Арт-терапія в роботі з підлітками та старшокласниками»;
- «Синдром гіперактивності і дефіциту уваги в учнів»;
- «Проективні напрямки в роботі практичного психолога»;
- «Як впоратись із дитячою злістю та гнівом за допомогою казки»;
- «Основи пісочної терапії в практиці психолога та психотерапевта»;
- «Як зберегти психічне здоров'я в умовах самоізоляції?»;
- «Психологічна готовність дитини до школи. Діагностика та рекомендації»;
- «Мотивація до навчання під час карантину»;
- «Арт-терапія в педагогічній практиці. Діагностичні техніки».

Таке безперервне професійне навчання дало можливість працівникам Центру отримати сертифікати з вище вказаних напрямків.

Створено веб-сайт «Старокостянтинівський інклюзивно-ресурсний центр», який систематично наповнюється інформацією та матеріалами, необхідними для роботи педагогічних працівників та батьків.

Інклюзивно-ресурсний центр підключений до єдиної системи автоматизації роботи інклюзивно-ресурсних центрів України ircenter.gov.ua. Завдяки цьому батьки або законні представники дитини можуть подати заяву та відповідний пакет документів до ІРЦ особисто через портал інклюзивної освіти, зареєструвавшись та створивши власний кабінет, що особливо стало зручним в період посиленних карантинних заходів.

За допомогою порталу інклюзивної освіти батьки мали змогу, не виходячи з дому, увійти у систему за допомогою BankID або ЕЦП та подати заявку до інклюзивно-ресурсного центру (подано 63 заяви).

Інклюзивно-ресурсний центр провадить діяльність з урахуванням таких принципів, як повага та сприйняття індивідуальних особливостей дітей, дотримання найкращих інтересів дитини, недопущення дискримінації та порушення прав дитини, завжди відкритий до цікавих ідей, обміну думками, конструктивної співпраці.

Директор Центру

Олена ГОЛЮК